

HIVIIN LIITTYVÄ STIGMA

JUHA-ERKKI KANTS

MITÄ ON STIGMA?

- Leima, merkki, häpeämerkki, leima otsassa
- Käsite ja sosiaalinen ilmiö – ihmiseen tai ihmisryhmään liitetty ominaisuus, huono maine (Goffman 1963)
- Virtuaalinen sosiaalinen identiteetti ----- todellinen sosiaalinen identiteetti
- ”Pilattu identiteetti”: prosessi, jossa tiettyyn ryhmään tai henkilöön liitetään negatiivisia asenteita, stereotypioita, uskomuksia

HIVIIN LIITTYVÄ STIGMA

- ”itseaiheutettu”, moraaliton, vastuuntunnoton..
- Hiv- homot, huumeiden käyttäjät, seksityöntekijät...
- Ei koske meitä, tuotu muualta
- Ryhmittää ”me” ja ”ne”
- Ei nähdä kokonaisena ihmisenä

MISSÄ STIGMAA ESIINTYY JA MITEN ILMAISTAAN?

(SARAH E, STUTTERHEIM ET AL.,2008)

STIGMAA ESIINTYY:

- Media
- Homoyhteisö
- Työssä ja seksikumppanissa
- Hoitohenkilökunta
- HIVin tartuttamisen ja tartunnalle altistamisen kriminalisointi.

MITEN ILMAISTAAN?

- Syyttely
- Fyysinen etäisyys
- Välttely
- Liiallinen hygienia
- Syrjintää sosiaalisissa tilanteissa/toiminnoissa

STIGMAN MAHDOLLISET VAIKUTUKSET HIV-TARTUNNAN SAANEeseen

- Itsensä syyttämistä
- Syyllisyyttä
- Huonommuutta – ”todistamisen tarve”
- Häpeä
- Stressi - dilemma, kertoako vai eikö kertoa
- Haasteita seksuaalisuuteen ja seksin toteuttamiseen
- Masentuneisuutta
- Ahdistusta
- Syrjäytymistä sosiaalisista kontakteista, yhteiskunnasta

SISÄINEN STIGMA – *SELF-STIGMA*

- Introjektio- sisäistää ”pureksimatta” muiden asettamat ominaisuudet - leimaa itse itsensä
- ”Helpompi hyväksyä kuin taistella vastaan”
- Ei usko kelpaavansa sellaisena kuin on - näkee itsensä riittämättömänä ja huonompana kuin muut.
- Heikko itsearvostus - sitä suuremmaksi leiman merkitys kasvaa, mikä taas heikentää itsearvostusta, ja kierre jatkuu

Elämänlaatukysely Positiiviset ry 2016

117 vastaajaa, joista 74% miehiä (v.2013, 114 vastaajaa)

Kaikki vastaajat

Oletko kertonut seuraaville läheisille ryhmille saaneesi hiv-tartunnan? 1/2

Muut kuin hiv-infekt. hoit, terv.huol. amm.

2016, N=117

2013, N=114

Sisar tai veli / sisarukset

2016, N=117

2013, N=114

Lähimmät ystävät

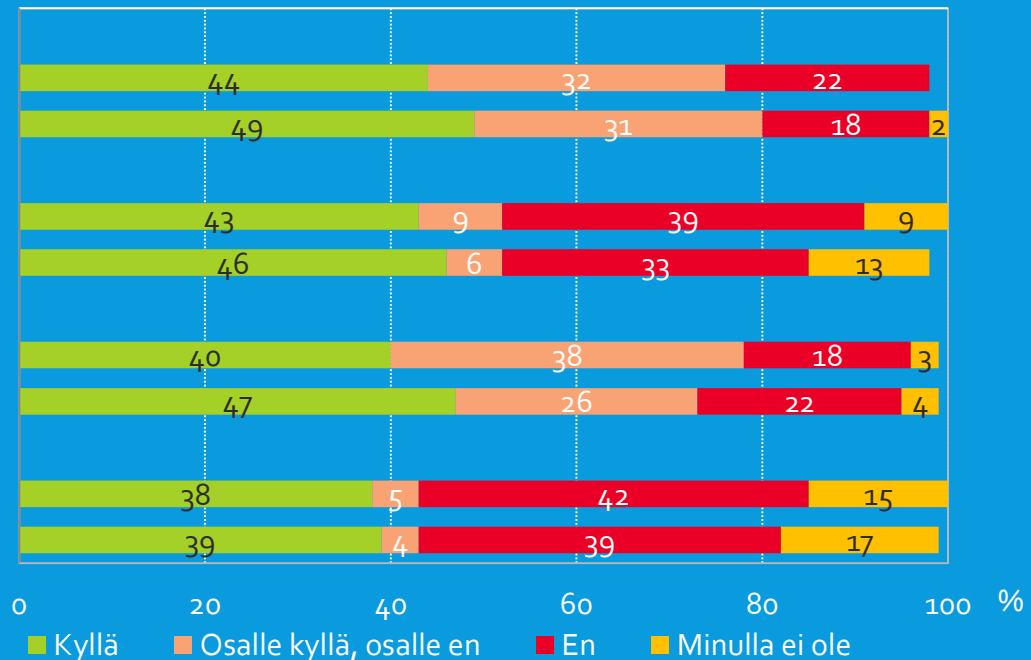
2016, N=117

2013, N=114

Vanhemmat

2016, N=117

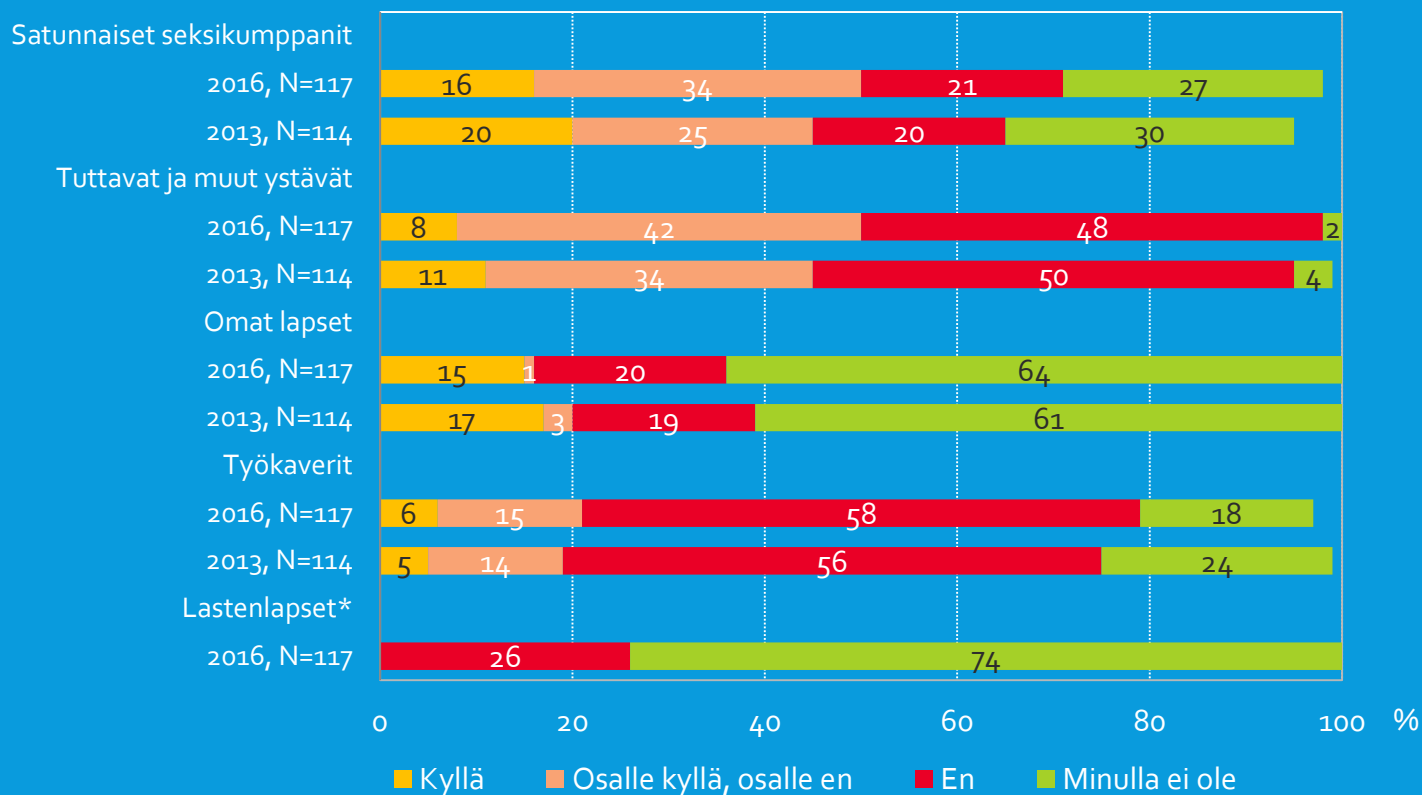
2013, N=114

Oletko kertonut seuraaville läheisille ryhmille saaneesi hiv-tartunnan?

2/2

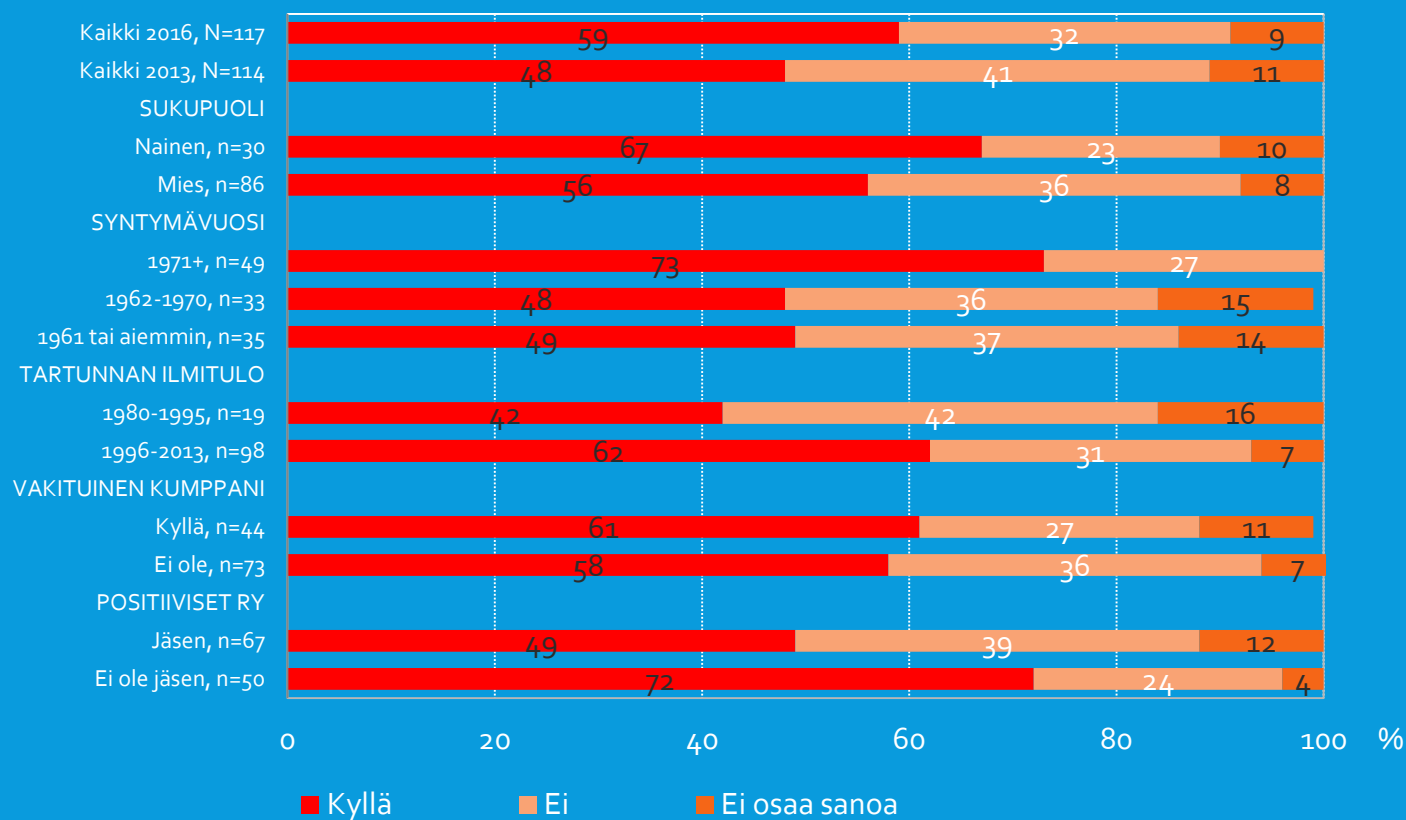
Kaikki vastaajat

* Ei mukana 2013

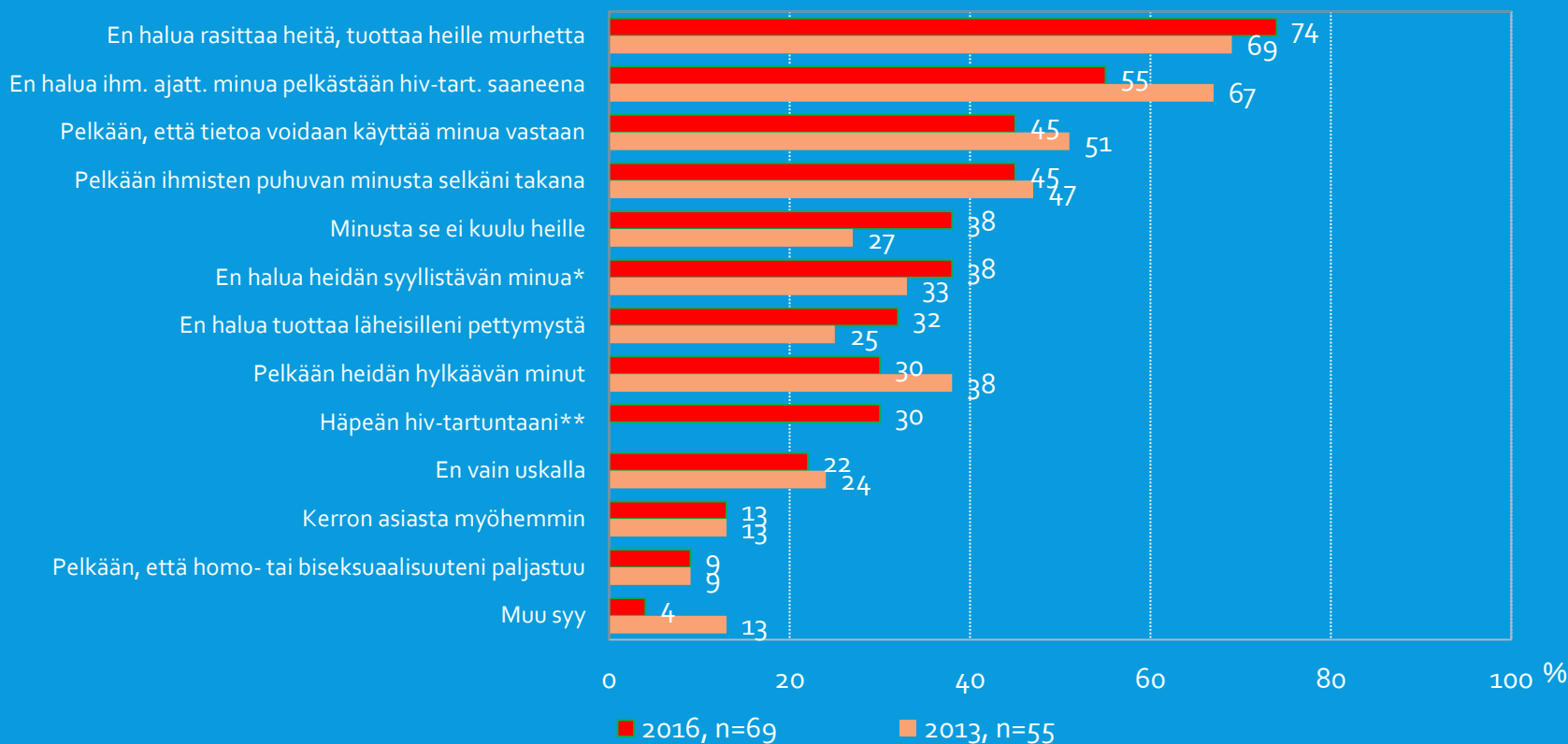
Onko sinulle läheisiä henkilöitä, joille olisit halunnut tai haluaisit kertoa tartunnastasi, mutta et ole syystä tai toisesta pystynyt sitä kertomaan?

Kaikki vastaajat

Mitkä ovat tärkeimpiä syitä, miksi et ole kertonut heille?

Vastaajat, joilla on läheisiä henkilöitä, joille ei ole kertonut

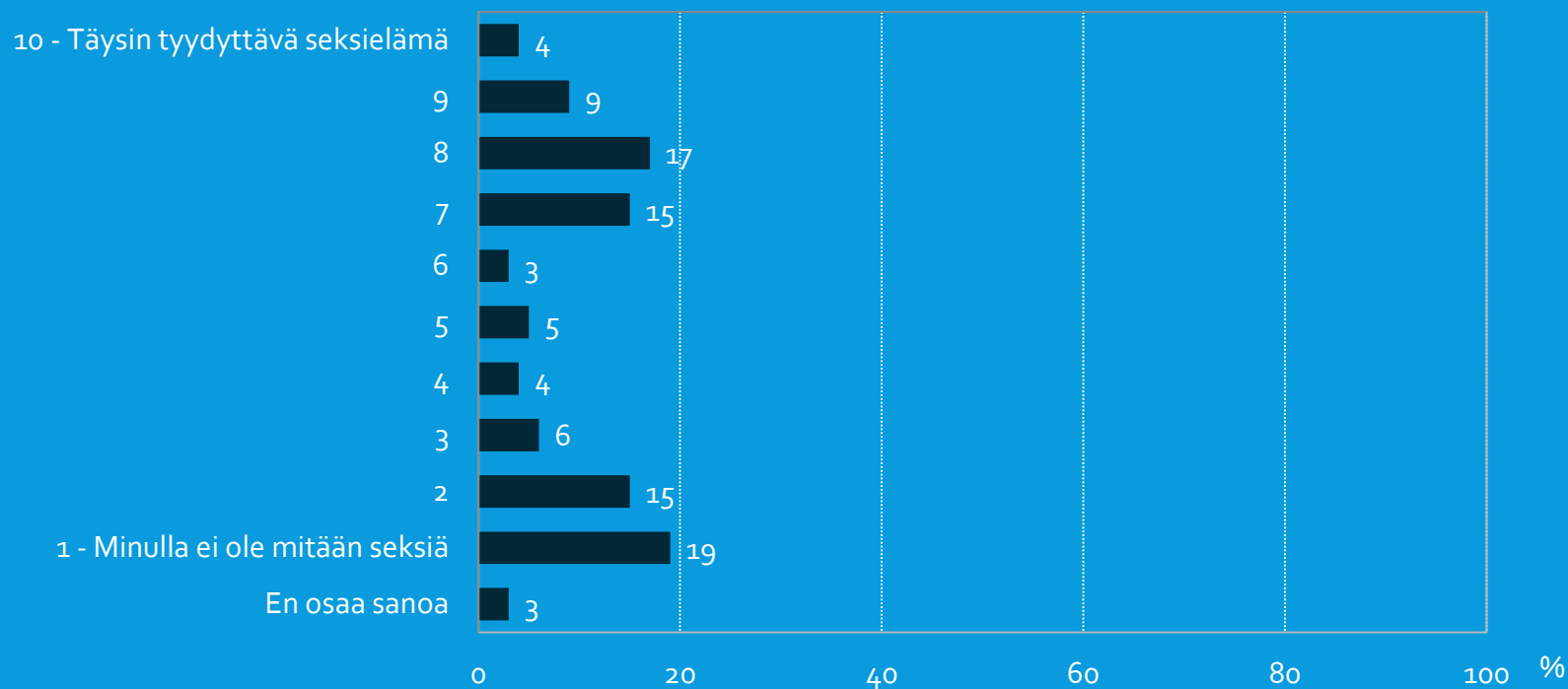

*2013: Pelkään heidän syyllistävän minua

** Ei mukana 2013

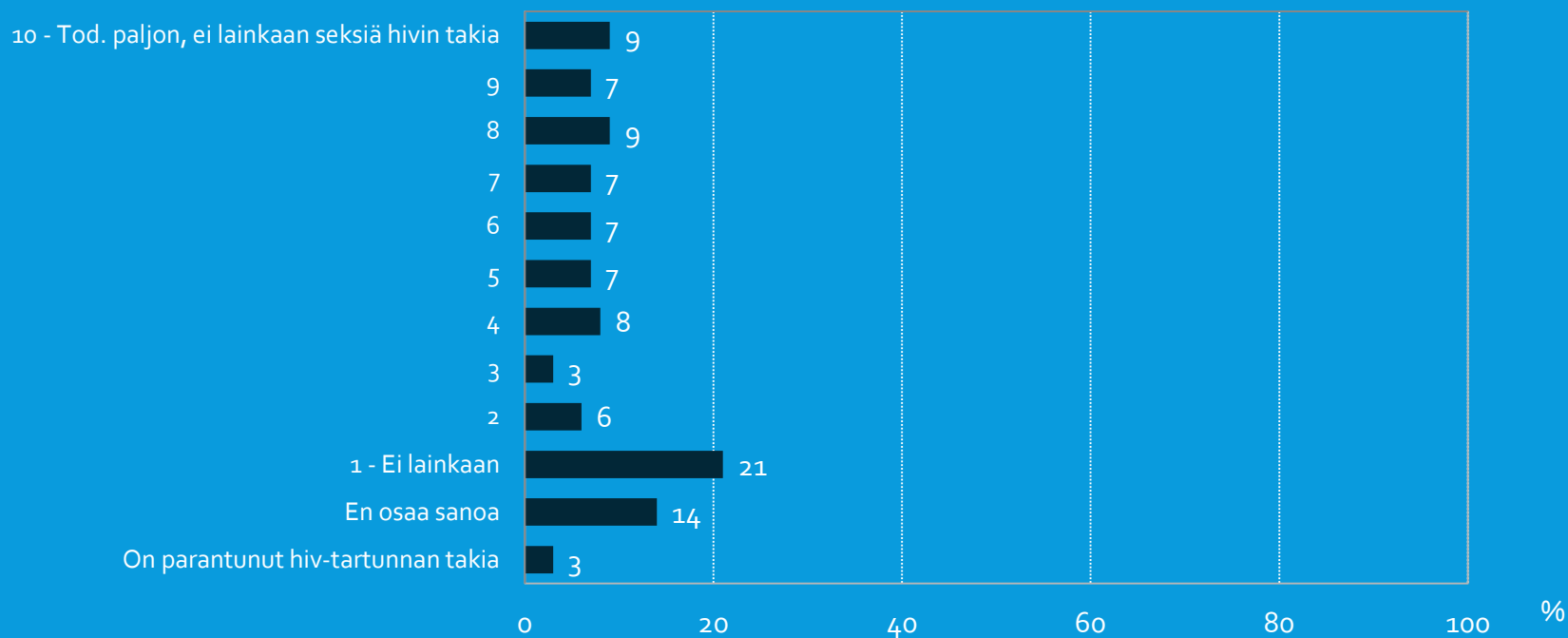
Millaiseksi koet tällä hetkellä seksielämäsi?

Kaikki vastaajat, N=117

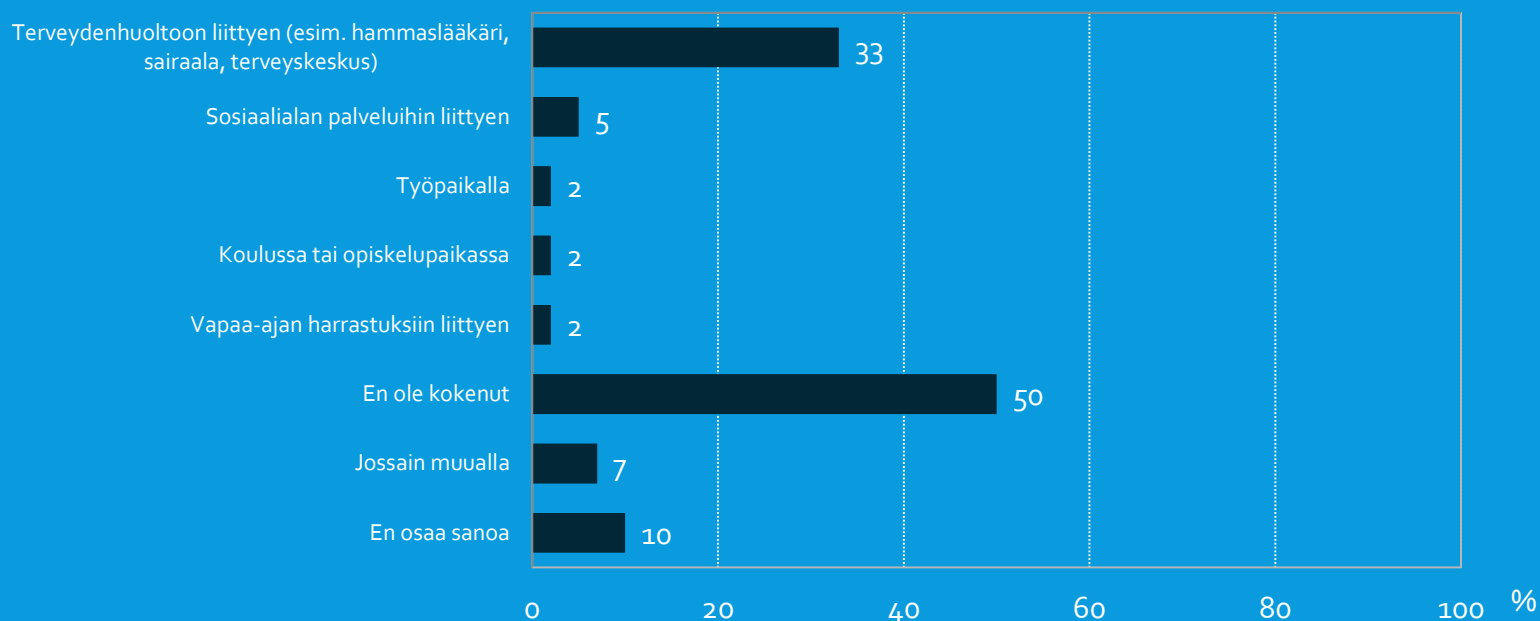
Missä määrin hiv-tartunta on vaikuttanut seksielämäsi viimeisen 12 kk aikana?

Kaikki vastaajat, N=117

Oletko kokenut diskriminointia tai epäasiallista kohtelua hiv-tartuntasi takia viimeisen 5 vuoden aikana?

Kaikki vastaajat, N=117

<https://www.youtube.com/watch?v=ddtT-bgCHml>

KIITOS!

Positiiviset ry @Positiiviset

Positiiviset ry, Hiv-Finland

positiiviset_hivfinland